

Львівська
Педагогічна
Спільнота

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА:
НЕОБХІДНІСТЬ ВПЛИВУ НАУКИ
НА РОЗВИТОК ПРАКТИКИ В УКРАЇНІ**

27-28 лютого 2015 р.

Львів

**Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Психологія та педагогіка:
необхідність впливу науки
на розвиток практики в Україні»**

27-28 лютого 2015 р.

**Львів
2015**

ББК 88.9(4Укр)+74.9(4Укр)я43
УДК [159.9+37.01](477)(063)
11 86

- 11 86 **«Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні».** Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27-28 лютого 2015 року): – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2015. – 140 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ББК 88.9(4Укр)+74.9(4Укр)я43
УДК [159.9+37.01](477)(063)

Ластовкін В. А., Остапенко В. О., Хрипко Л. В. РОЗВИТОК ОСОБЛИВОСТІ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ В КОНТЕКСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	109
Лопатич Р. В. ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНИХ УМІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ПОЕЗІЙНОЇ МОВИ	112
Ляшова Н. М., Бондаренко Н. Б. ДО ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ У ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ...	114
Павленко В. С. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	116
Пав. вок Є. О. ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	119
Скринник Т. В. МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВЗАЄМОЗАМІННІСТЬ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ І ТЕХНІЧНІ ВИМІРЮВАННЯ» ..	122
Скуратівська Г. С. ОРГАНІЗАЦІЯ ЛЕКСИЧНИХ ВІРАВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	124
Тогочинський О. М. РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ОВС	127

НАПРЯМ 10. ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ, МІЖГРУПОВИХ ВІДНОСИН, МЕДІА-ПСИХОЛОГІЯ

Антонець В. Ф. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТСМЕНА.....	130
Камінська О. В. КОМУЛЬСИВНА НАВІГАЦІЯ ІНТЕРНЕТОМ ЯК ФОРМА ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ	134
Моцик Р. В. ВПЛИВ МЕДІАПРОСТОРУ НА ПСИХІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ	135

НАПРЯМ 11. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ. СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

Яновська Т. А. РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ В УМОВАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	138

- *заняття-екскурсія* як інноваційна форма й метод організації навчального процесу проводиться поза межами навчального закладу, а саме на виробництві, де студенти мають можливість спостерігати особливості майбутньої професійної діяльності. В такий спосіб активізується НПД студентів в основному через мотиваційний компонент. Спідкування із адміністрацією та робітниками підприємства сприяє формуванню професійних знань та їх практичного застосування.

У процесі розробки методики викладання дисципліни «ВСТВ» розроблено Пакет з діагностики навчальних досягнень студентів з урахуванням вимог кредитно-модульної системи навчання. Тому, серед *методів контролю і самоконтролю у навчанні* під час вивчення дисципліни «ВСТВ» застосовуються усні опитування та тестові завдання (на основі концепції чотирьох рівнів складності). Тестовий контроль навчальних досягнень студентів здійснюється за допомогою комп'ютерних програм, оскільки розробка тестів та їх впровадження у автоматизований контроль дає об'єктивну оцінку, що позбавляє студентів почуття несправедливості та суб'єктивності викладача. Об'єктивна та обгрунтована оцінка навчальних досягнень студентів сприяє активізації НПД.

Таким чином, вибір та впровадження методів у навчальний процес має спиратися на принципи інтерактивності, творчості та інноваційності, а оптимальне поєднання викладачем визначених методів у процесі вивчення дисципліни «ВСТВ» та розробка педагогічної технології з їх використанням сприяє активізації НПД студентів коледжу.

Список літератури:

1. Бабанский Ю.К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе / Бабанский Ю.К. – М.: Просвещение, 1985. – 208 с.
2. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения / Лернер И.Я. – М.: Педагогика, 1981. – 186 с.
3. Методика професійного навчання: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Корольова П.В., Шматков Е.В.]. – Х.: ВВН «Контраст», 2008. – 488 с.
4. Скаткин М.Н. Дидактика средней школы / Под ред. М.Н. Скаткина. – М.: Просвещение, 1982. – 319 с.

Скुरатівська Г. С.
доцент кафедри англійської мови
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛЕКСИЧНИХ ВИРАВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВІНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Призначення вирав, які використовуються під час інтенсивної роботи над навчальним текстом, подвійне: вони повинні забезпечити формування лексичних навичок і оволодіння вміннями, які пов'язані з розумінням змісту тексту. Ці завдання вирішуються одночасно і взаємопов'язано, тобто формування навичок відбувається в процесі виконання контекстових вирав, які побудовані на змісті тексту і згруповані за вміннями, володіння якими необхідне для здійснення переробки інформації на рівні значення та на рівні відчуття.

Однак з метою розширення потенційного словника студентів, засвоєння значень найбільш складних лексичних одиниць (дієслів та іменників), профілактики змішування під час читання подібних за формою слів необхідні також і вирази, які

передбачають операції з ізольованими словами та словосполученнями. Її та інші вправи (контекстні та неконтекстні) складають комплекс вправ.

Конструктивні одиниці, які складають комплекс, можуть бути не тільки окремими вправами, але й головним чином блоками вправ. Виходячи з цього, в блок ми включасмо групу взаємопов'язаних вправ, які спрямовані на вироблення певних навичок і вмінь.

У дидактиці вправу розуміють як тренування, тобто дію, яка регулярно повторюється з метою оволодіння будь-яким засобом діяльності. Використання терміна «вправа» саме в такому розумінні визначає наш підхід до кожної окремої вправи, блоку та комплексу. Враховуючи зазначене, вправи, виконання яких передбачає операції з ізольованими словами і словосполученнями, тобто не пов'язані зі змістом тексту, складають перший блок вправ, які спрямовані на розуміння змісту тексту на рівні значення, другий блок, спрямовані на розкриття значення, третій блок.

Переходячи до описування вправ кожного блоку, відзначимо, що ми не ставимо своїм завданням створення нових, а відбирали ті, які вже є в арсеналі методики, які слугували б цілям, які ставимо: розширення потенційного словникового запасу студентів, засвоєння значення багатозначних слів, формування лексичних навичок, розвиток умінь, пов'язаних з розумінням змісту тексту.

У перший блок ми включасмо:

Вправи на розширення потенційного словника. Вони мають на меті прищеплення вмінь самостійної семантизації ще не вивченої лексики, спираючись на наявні лексичні знання одипиць збільшеної кількості. Вправи складаються на матеріалі ізольованих слів, які поєднані у пари. Перше слово у парі – те, яке вивчалось протягом 2-3 занять. Друге – похідне, складне або ж слово, значення якого виводимо за конверсією, наприклад:

1) deploy v. deployment n.; 2) ally n. ally v.; 3) annihilation n. – annihilate v.; 4) survivor n. – survive v.; 5) option n. – optimal a.; 6) prohibition n. – prohibit v.

Під час складання цієї вправи необхідно включати тільки ті слова, значення яких може бути самостійно і закономірно розкриті студентами.

Диференційні вправи. Вони необхідні, оскільки студенти плутають схожі за своєю формою слова. Побудовані у формі тесту множинного вибору, вони дозволяють групувати зовні подібний мовний матеріал. Завдання вправ вимагає вибору правильної відповіді серед низки поданих, наприклад:

- 1) ударяти a) hip b) hid c) hat d) hit
- 2) уникати a) awake b) avid c) award d) avoid
- 3) розрядка a) detain b) detente c) detect d) detent

Ці вправи, які прості для проведення та перевірки, сприяють збільшенню також швидкості розпізнання слів. Забезпечені ключем, вони дають можливість студентам визначити, чи роблять вони помилки під час слені.

Перекладні речення. Їхнє використання зумовлене тим, що, зберігаючи у пам'яті графічний та звуковий образ кожного слова із збільшеною кількістю (після п'яти-шестикратного повторення), студенти «втрачають» значення декількох слів. Використовуються вправи в семантизації лексичних одиниць в умовах зорової рецепції в різноманітних поєднаннях, наприклад (для дієслів):

eliminate errors / a possibility / all unnecessary words;
avert danger / illness / catastrophe / accident / tragic end;
determinate smb's duties / the meaning of a word / the saltness of a sea water;

(для іменників):

He did much for the cause of science.

There is no cause for alarm.

That was the cause of the fire?

Видозмінність та новизна контекстів утворює сприятливий емоційний фон для ефективного засвоєння значення слів. Виконання цих вправ позитивно

позначається на формуванні навичок, пов'язаних з контекстуально обумовленим використанням лексики.

Три зазначених вправи складають перший блок.

Вправи другого блоку націлюють на знаходження структурно-семантичних зв'язків тексту, які виражені формально. Сюди відносяться:

Вправи на пошук заданих елементів тексту. Виконуючи їх, студенти виділяють у тексті вказані викладачем словосполучення, знаходять речення, які є відповідями на поставлені запитання, а також які підтверджують або спростовують подані судження.

Вправи на пошук основної інформації тексту. Тут використовуються такі вправи, як знаходження «смислових стержнів» тексту і найбільш суттєвих фактів, складання логічної серії запитань до тексту і заголовків до всіх або окремих фрагментів/абзаців тексту. Ці вправи складніші від попередніх, їхнє виконання передбачає повторення прочитаного (перегляд) тексту.

Вправи на скорочення тексту. В цю групу входять вправи на розбивання тексту на автономні фрагменти, співвідношення окремих частин тексту один з одним, знаходження частин, які передають основну думку.

Вправи на третій блок спрямовані на вивільнення логіко-семантичної та емоційно-оцінювальної інформації, яка формально не виражена. Сюди відносяться:

Вправи на інтерпретацію тексту. Під час їхнього виконання визначають ідею тексту, придумують до нього другу назву, дають оцінку подіям, які викладені у тексті, і висловлюють своє ставлення до них.

Вправи на антиципацію і ретроспекцію. Під час їх виконання студентам пропонується передбачити можливе продовження тексту, висловити припущення, що слугувало приводом до того, що відбулося і які події могли передувати описаним у тексті.

Вправи третього блоку мають творчий характер і є найбільш складними у комплексі. Ускладнення проявляється, з одного боку, в тому, що факти, які були реконструйовані у процесі читання, включаються у смислову діяльність студента, більш ширше, ніж саме читання. З іншого боку, – в тому, що лексичний матеріал, яким оперує студент, використовується продуктивно.

Послідовність виконання вправ комплексу та їхні завдання:

1. Перекладіть наведені пари слів.
2. Яке слово має те ж значення, що й подане українське?
3. Перекладіть українською мовою наступні словосполучення і речення.
4. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти наступних словосполучень.
5. Які речення тексту дають відповіді на наступні запитання?
6. Які з поданих речень відповідають змісту тексту, а які – ні?
7. Знайдіть у тексті речення, у якому говориться про ...
8. Знайдіть частину тексту, яка містить інформацію про ...
9. Прочитайте рядки з тексту, доводячи такі твердження ...
10. Складіть логічну серію запитань до тексту.
11. Назвіть абзаци реченнями, запозиченими з тексту, або своїми особистими.
12. Розбийте текст на частини і дайте їм заголовки.
13. Визначте у кожній частині найважливішу фразу (головну думку).
14. Знайдіть частину, яка передає головну думку тексту.
15. Визначте головну ідею тексту.
16. Придумайте другу назву до тексту.
17. Дайте оцінку викладеному у тексті.
18. Прочитайте статтю і, використовуючи матеріал статті й тексту, дайте оцінку викладеним у них фактам або подіям.
19. Передбачте можливе продовження.
20. Які події могли передувати описаним у тексті?

Як видно зі списку, у запропонованому комплексі є рецептивні, рецептивно-репродуктивні та продуктивні речення. З характеру вправ, які використовуються під час інтенсивної роботи над текстом, витікає, що деякі з них можуть виконуватись тільки усно, деякі тільки письмово або усно. Відповідно, можливі два варіанти їхнього виконання: 1. Частина вправ виконується письмово, частина усно. 2. Всі вправи виконуються тільки усно.

Під час виконання письмових вправ першого варіанту можливе одночасне залучення всіх студентів і оперативна перевірка за допомогою ключа, таким чином кожен студент дізнається про результати своєї роботи – фактор, який складно переоцінити у навчальному процесі. Витрачений час незначний, оскільки виконуючи, наприклад, вправу 5, студент лише записує номер речення, яке було вибрано як відповідь (всі речення у тексті для цього нумеруються).

Таким чином, ми в процесі інтенсивної роботи над навчальним тестом, з'ясували склад та послідовність вправ комплексу, визначили, які з них виконуються у процесі інтенсивної роботи над навчальним текстом.

Список літератури:

1. Бухбиндер В.А. Отбор лексического минимума // Теоретические основы методики обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Педагогика, 1891.
2. Литвинов Н.П. 3000 английских слов. Техника запоминания: Тематический словарь-минимум / Под ред. Е.Л. Заниной. М.: Рольф: Айрис-пресс, 1999.
3. Мирошниченко Э.В. Обучение профессиональной лексике студентов-экономистов при устноречевом общении в непрофессиональных сферах коммуникации: Дис. ... канд. пед. Наук: 13.00.02 / Киевс. госуд. лингв. ун-т. – К., 1996.
4. Смелякова Л.П. Навчання лексичного матеріалу // Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. – К.: Ленвіт, 1999.

Тогочинський О. М.

начальник

Департамент по роботі з персоналом
Державної пенітенціарної служби України
м. Київ, Україна

РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ОВС

Значення формування соціальної компетентності у представників правоохоронних органів обумовлена сутністю та особливостями їх професійної діяльності. Взаємодія представника правоохоронних органів з різними категоріями населення при виконанні завдань професійної діяльності має досить складний характер та потребує розвинутих особистісних якостей, поєднаних в інтегративне поняття «соціальна компетентність». Розвиток цього виду компетентності дозволяє ефективно налагоджувати міжособистісну взаємодію, впливати на співрозмовника, мінімізувати суперечності й конфлікти та загалом більш ефективно виконувати завдання з охорони громадського порядку, захисту прав та свобод громадян. Ця компетентність є гарантом успішної адаптації офіцерів-правоохоронців до динамічно мінливих умов життя соціуму і підвищує перспективи ефективного соціально-професійного ставлення.

Окремі аспекти формування соціальної компетентності у контексті проблеми професійної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів розглядали В. Лефтеров, С. Подпорок, С. Сливка, І. Томків, Г. Яворська та ін.